

[Elmquist.]

at Loven omfatter Personer, hvis Virksomhed er oprettet efter den 9. April 1940 eller efter dette Tidspunkt er omdannet, eller som har foretaget væsentlige Udvidelser af Driftsanlæg eller Driftsmateriel, medmindre den paagældende godtgør, at dette ikke er sket med Henblik paa tysk Arbejde. Deri ligger jo, at de kun kan komme ind under Loven, hvis denne Nydannelse, Omdannelse eller Udvidelse er sket netop med Henblik paa tysk Arbejde. Jeg finder det rigtigt, at man har samlet dem i denne Lov. Jeg skal ikke bruge stærke Ord om dem. Jeg beklager, som jeg sagde før, dem, der har været ude efter tysk Arbejde, vist Iver efter det, jeg beklager dem for den daarlige Samvittighed og den daarlige Smag i Munden, de selv maa have. Efter Lovforslaget her bliver der ogsaa taget særlig haardt paa disse i Sammenligning med dem, der falder ind under Lovforslaget om Avancebegrænsning, og det finder jeg fuldkommen rigtigt.

Medens jeg i det store og hele kan tiltræde Lovforslaget, er der en Ting, som jeg beklager. Det er, at man under det har medtaget Personer og Firmaer, som uden at have dannet deres Virksomhed med tysk Arbejde for Øje og uden at have udvidet deres Virksomhed eller foretaget Nyanskaffelser med tysk Arbejde for Øje alligevel har mere end fordoblet deres Omsætning ved tysk Arbejde, som der staar i § 6. Det er ulogisk, at man tager de Mennesker med, naar man netop i denne Lov som Kriterium anvender dette, at de, som falder ind under denne Lov, er dem, som har været ude med Medestangen, de, der, selv om dette ikke kan kaldes utilbørligt, dog har været ivrige for at omdanne og udvide deres Virksomhed med tysk Arbejde for Øje. Det er forkert, at man medtager Virksomheder, paa hvilke Kriteriet ikke passer, idet de ikke har haft denne Hensigt, men som Følge af Begivenhederne, naar de er kommet ind i det tyske Arbejde, har faaet en meget forøget Omsætning paa tysk Arbejde; for mange af deres Vedkommende skyldes det maaske endda, at Regeringen — som vi ved, at det er sket — har sagt til dem, at det var nødvendigt, man ønskede og saa gerne, at de tog dette Arbejde. Saa har de taget et vist Arbejde efter Regeringens Ønske, selv om de egentlig ikke vilde gøre det, og saa er dette Arbejde vokset og vokset saaledes, at Omsætningen er blevet meget stor.

Jeg har ikke noget imod, at man tager en meget væsentlig Del af disse Firmaers Avance, heller intet imod at man, naar disse

Firmaers Omsætning er kommet op over det dobbelte af deres aarlige Omsætning i de tre sidste Regnskabsaar før 9. April 1940, tager det hele, men jeg vil blot ikke have dem ind under denne Lov, hvor Kriteriet er, om man har vist Hensigt til at komme i Forbindelse med Tyskerne og derfor har udvidet Virksomheden eller omdannet den. Man kommer derved til at medtage en Del Firmaer, som overhovedet ikke har ønsket tysk Arbejde og heller ikke vist Hensigt til at faa tysk Arbejde. Jeg ved, at mit Parti har gjort, hvad det kunde for at faa disse Synspunkter gjort gældende i det andet Ting, og mit Partis Ordfører har holdt stærkt paa, at man skulde lade dem gaa ind under den anden Lov, men det er altsaa ikke lykkedes at faa det gennemført, og jeg vilde vise en overdreven Optimisme, hvis jeg mente, at det i den Ilte Time her i Landstinget skulde være muligt at faa en Ændring foretaget.

Jeg hilser med meget stor Glæde, at der i § 19 i Lovforslaget om Tilbagebetaling er indsat den Bestemmelse, at de af Revisionsudvalget for tyske Arbejder truffne Afgørelser med Hensyn til, om en Virksomheds Forhold henhører under nærværende Lov, kan indbringes til Prøvelse for Domstolene.

Jeg hilser med megen Glæde, at det samme gælder § 12, hvor der er Tale om de Tilfælde, hvor man ikke kan fastsætte Omfanget af Nettofortjenesten paa Grund af forskellige Forhold, og hvor Ansættelsen derfor maa bero paa et rent Skøn. Som jeg gav Udtryk for i Gaar, og som jeg har givet Udtryk for tidligere, er mit Standpunkt det, at man i videst muligt Omfang skal give Borgerne Ret til at gaa til vore Domstole. Jeg kunde have ønsket det paa forskellige Omraader ført videre ogsaa i denne Lov, men det har altsaa ikke kunnet lade sig gøre; men nu bliver det i hvert Fald saaledes, at den Person, som man vil drage ind under Loven, og om hvem man dermed vil sige, at han har vist mere Iver for at faa tysk Arbejde, end han burde, kan sige: det ønsker jeg Domstolenes Afgørelse af, og dermed er der ydet ham al den Ret og Retfærdighed, man kan. Det er de Bemærkninger, jeg har at gøre til de to foreliggende Forslag.

Jeg vil slutte med, ligesom jeg begyndte, at udtale det Haab, at vi ved det Arbejde, vi nu har udført i Rigsdagen i begge Ting, og de Forhandlinger, der er gaaet forud, er naaet til, saa godt som det menneskeligt er gørligt, at skifte Sol og Vind lige, og at disse Love maa komme til at virke saaledes,